

Souhrnný příklad pro MS Access

1. vytvořte prázdnou databázi pod názvem **Podniková databáze.accdb**
2. vytvořte první tabulku podle vzoru v návrhovém zobrazení, přidejte primární klíč k poli ID a uložte pod názvem **T-Číselník funkcí**

	Název pole	Datový typ	
	ID	automatické čísl	dlouhé celé číslo, přírůstek; indexovat ne
▶	Funkce	text	velikost 50; indexovat ne

Neopisujte!!
Proved'te!!

3. vytvořte druhou tabulku podle vzoru v návrhovém zobrazení, přidejte primární klíč k poli ID, uložte pod názvem **T-Číselník kategorií**

	Název pole	Datový typ		Po
?	ID	automatické čísl	dlouhé celé číslo; přírůstek; indexovat ano (bez duplicity)	
▶	Kategorie	text	velikost 50; indexovat ne	

4. vytvořte třetí tabulku podle vzoru v návrhovém zobrazení a uložte pod názvem **T-Firmy**

	Název pole	Datový typ	
?	KódOP	automatické čísl	dlouhé celé číslo, indexovat ne, přírůstek
	Firma	text	velikost 60, indexovat ne
	Subfirma	text	velikost 50, indexovat ne
	Ulice	text	velikost 50, indexovat ne
	Město	text	velikost 50, indexovat ne
	PSC	text	velikost 6, vstupní maska PSC, indexovat ne
	Stát	text	velikost 50, indexovat ne
	Kategorie	číslo	dlouhé celé číslo, indexovat ne
	Oslovení	text	velikost 20, indexovat ne
	TitulPřed	text	velikost 10, indexovat ne
	Jméno	text	velikost 25, indexovat ne
	Příjmení	text	velikost 35, indexovat ne
	TitulZa	text	velikost 10, indexovat ne
	Funkce	číslo	dlouhé celé číslo, indexovat ne
	TelZam1	text	velikost 30, indexovat ne
	TelZam2	text	velikost 30, indexovat ne
	TelPri	text	velikost 30, indexovat ne
	Mobil	text	velikost 30, indexovat ne
	Fax	text	velikost 30, indexovat ne
▶	E-mail	text	velikost 50, indexovat ne

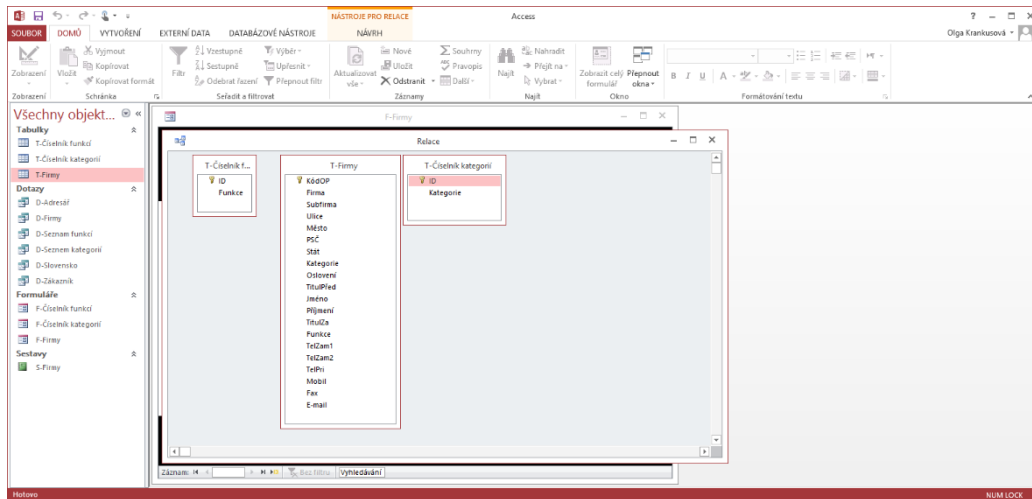
Pole Kategorie a pole Funkce se budou propojovat s již připravenými tabulkami - číslem

5. primární klíč vytvořte pouze u pole **KódOP** podle vzoru, vytvořte vhodné relační vazby mezi tabulkami

hlavní tabulka **T-Firmy** bude spojena s pomocnými tabulkami – číselníky funkcí nebo kategorií

relační vazby mezi tabulkami se tvoří v okně Relace, které se otevře na kartě Databázové nástroje

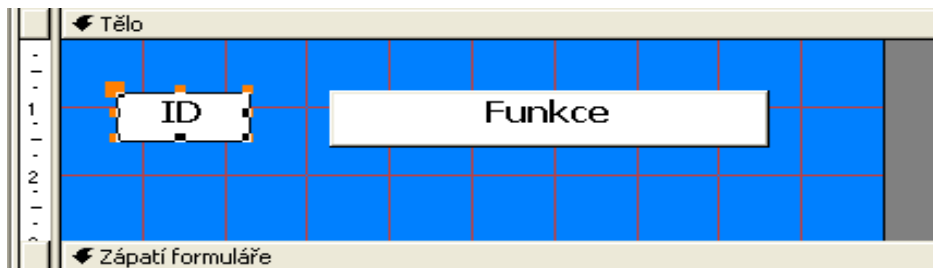
Souhrnný příklad MS Access

6. Vytvořte dotaz **D-Firmy**, který zkopíruje tabulku **T-Firmy** (stačí použít jen zástupný znak * - dotazy obsahující vše z tabulky se v praxi používají jako záloha dat)
7. vytvořte dotaz **D-Seznam funkcí**, který bude zobrazovat všechna pole tabulky **T-Číselník funkce**
8. vytvořte dotaz **D-Seznam kategorií**, který bude zobrazovat všechna pole tabulky **T-Číselník kategorií**
9. vytvořte vhodný formulář **F-Číselník funkcí** pro zadávání funkcí do databáze v návrhovém zobrazení s propojením na dotaz **D- Seznam funkcí**
10. do Záhloví Formuláře vložte čtyři popisky s textem **ABC, spol. s r.o.**; **Číselník funkcí**; **ID**; **Funkce**, pozadí záhlaví upravte černou barvou a dále zformátujte podle vzoru

11. do Těla formuláře vložte dvě textová pole ID a Funkce a propojte s odpovídajícími poli v dotazu, pozadí zbarvěte modrou barvou a zformátujte podle vzoru

12. přepněte se do zobrazení datový list a doplňte tyto data – ekolog, technolog, technický vedoucí, technický zástupce, technický úsek, vývoj, technologie, mistr,

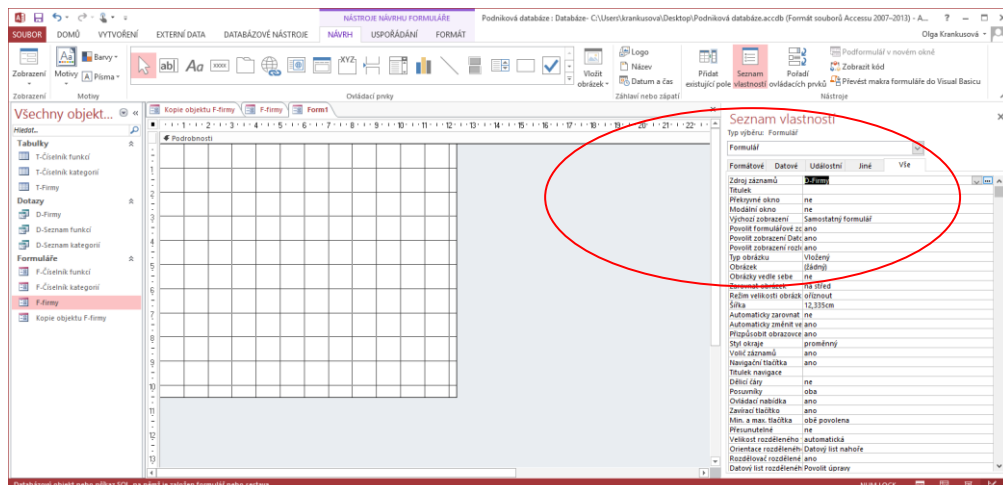
vedoucí technolog, v případě, že byl formulář správně propojen – data se doplní i do dotazu D-Seznam funkcí a do tabulky T-Číselník funkcí – zkontrolujte si

13. vytvořte vhodný formulář **F-Číselník kategorií** pro zadávání kategorií do databáze pomocí průvodce, připojte dotaz **D- Seznam kategorií**, zvolte rozvržení tabulka a styl standardní
14. do Záhloví Formuláře vložte další popisky s textem **ABC, spol. s r.o.; Číselník kategorií; ID; Kategorie**, pozadí záhlaví upravte černou barvou a dále zformátujte shodně jako u předešlého formuláře
15. pozadí těla formuláře upravte na modré, upravte zvláštní efekty vytvořených textových polí a po přepnutí do zobrazení datový list doplňte data podle vzoru

16. zkontrolujte, že dat jsou zapsána i v tabulce **T-Číselník kategorií** a v dotazu **D-seznam kategorií**

17. vytvořte třetí formulář **v návrhovém zobrazení**, jako zdroj dat připojte dotaz **D-Firmy** – aktivujte Seznam vlastností - ve vlastnostech formuláře připojte

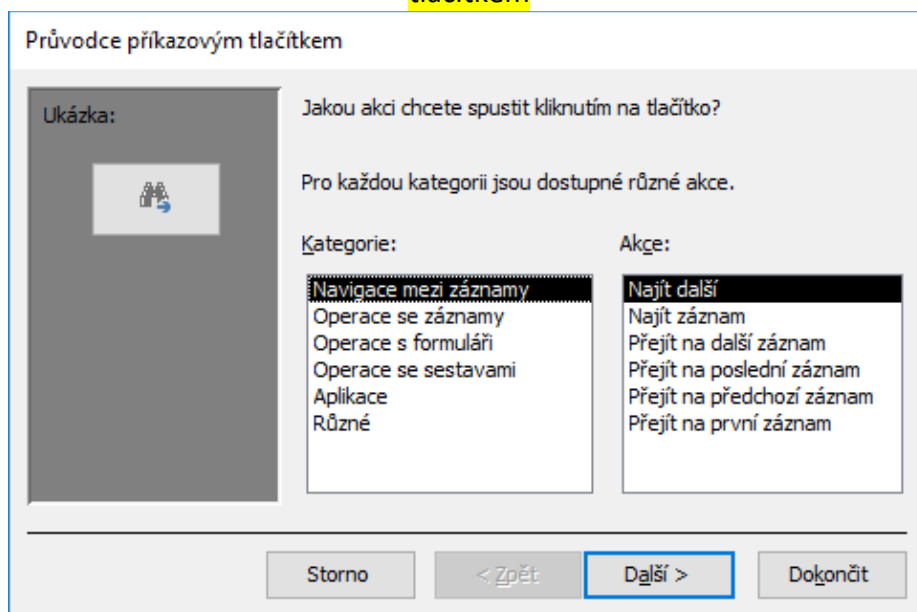

18. záhlaví formuláře zformátujte shodně, jako u předešlých dvou formulářů použijte kopírování pomocí schránky

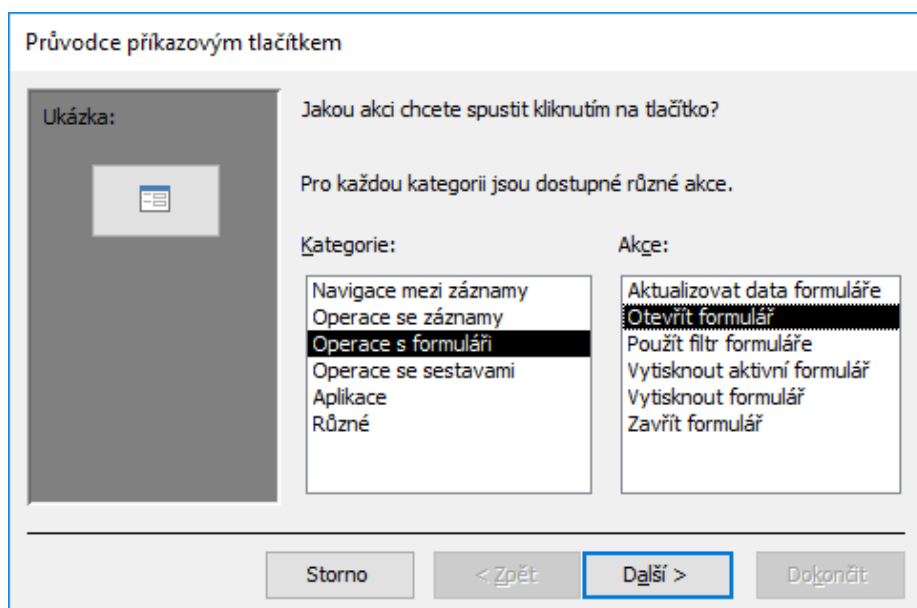
19. do záhlaví formuláře vložte dvě příkazová tlačítka

- a. první tlačítko bude otvírat formulář **F-Číselník funkcí** a zobrazovat všechny jeho záznamy – použijte Soupravu nástrojů – Příkazové tlačítko – v průvodci vyberte Práci s formuláři – Otevřít formulář – vyberte odpovídající formulář a do popisků zadejte **Otevřít F-Číselník funkcí**, po dokončení zformátujte na typ písma Tahoma, velikost 10, tučný řez

karta Nástroje návrhu formuláře – Návrh – skupina Ovládací prvky – čtvrtá ikona Příkazové tlačítko – nabrat myši – umístit do záhlaví formuláře – spustí se Průvodce příkazovým tlačítkem

Vybere se požadovaná akce – Operace s formuláři a následně vpravo Otevřít formulář

Vybere se požadovaný formulář

Průvodce příkazovým tlačítkem

Ukázka:

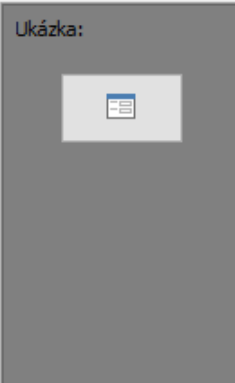
Jaký formulář má příkazové tlačítko otevřít?

- F-Číselník funkcí
- F-Číselník kategorií
- F-firmy
- Kopie objektu F-firmy

Storno < Zpět Další > Dokončit

Ponechat přednastavenou volbu

Průvodce příkazovým tlačítkem

Ukázka:

Má toto tlačítko najít konkrétní informace, které se zobrazí ve formuláři?

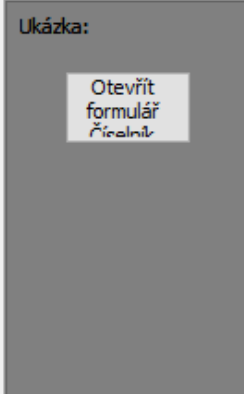
Toto tlačítko může třeba otevřít formulář a zobrazit data určitého zaměstnance nebo zákazníka.

- Otevřít formulář a najít konkrétní data, která se mají zobrazit
- Otevřít formulář a zobrazit všechny záznamy

Storno < Zpět Další > Dokončit

Upravit text pro tlačítko

Průvodce příkazovým tlačítkem

Ukázka:

Chcete vytvořit tlačítko s textem nebo s obrázkem?

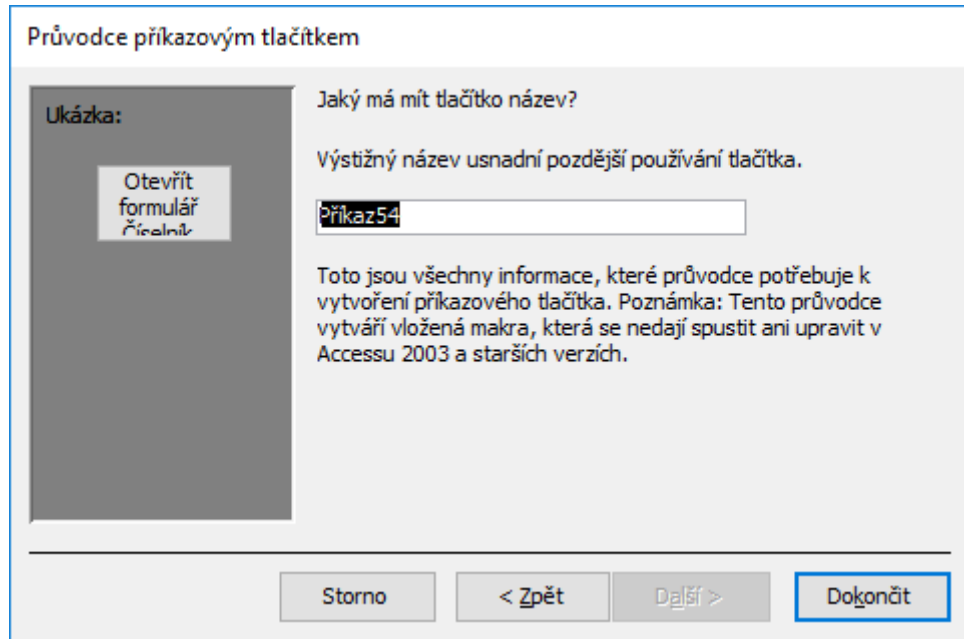
Pokud zvolíte Text, zadejte text, který se má zobrazit. Pokud zvolíte Obrázek, klikněte na Procházet a najdete obrázek, který se má zobrazit.

- Text:
- Obrázek:

Zobrazit všechny obrázky

Storno < Zpět Další > Dokončit

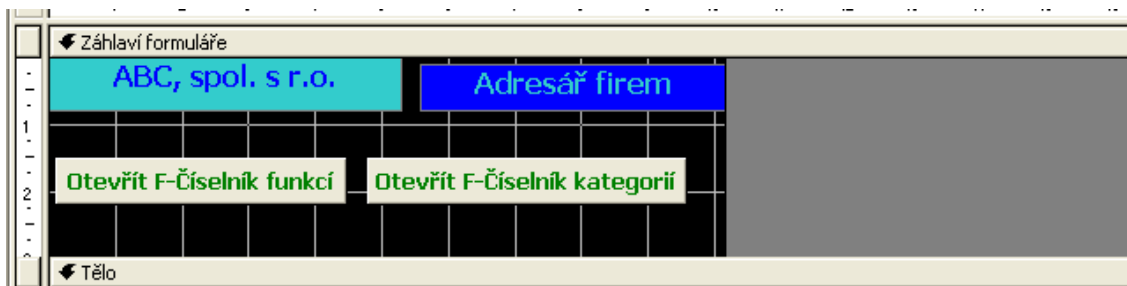
V posledním kroku průvodce tlačítko dokončit

20. druhé tlačítko bude otvírat formulář **F-Číselník kategorií** a zobrazovat všechny jeho záznamy – postupujte podobně jako u prvního příkazového tlačítka, do popisků zadejte **Otevřít F-Číselník kategorií**

postup shodný s předchozím tlačítkem – jen jiný formulář

21. přepněte se do zobrazení datový list a zkontrolujte, zda tlačítka správně fungují a výsledek porovnejte s náhledem v návrhovém zobrazení

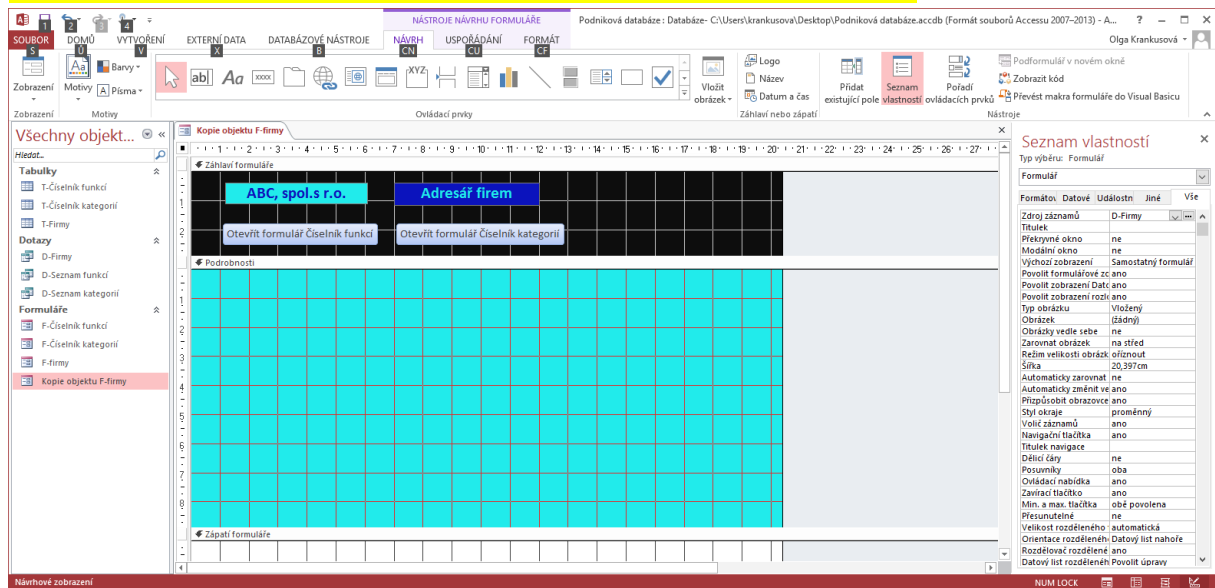

22. do těla formuláře vložte nejprve dvě textová pole – **Firma, Subfirma** – stejné názvy budou v popisku a všechna budou propojena s odpovídajícími poli v dotazu **D firmy**, zformátujte a rozmístěte podle následujícího vzoru

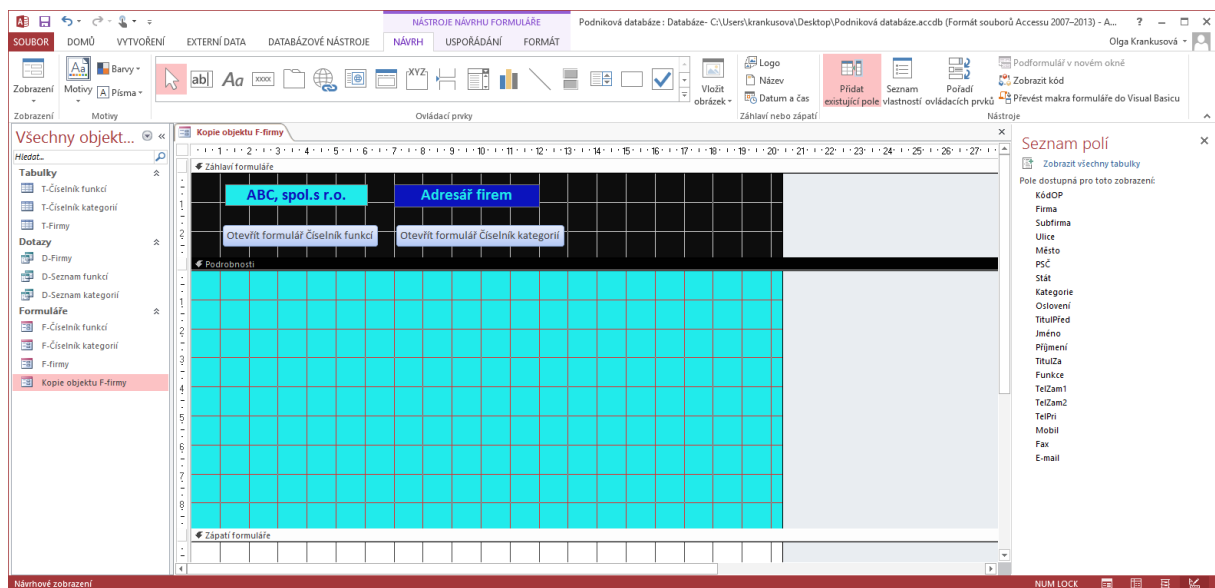

Postup

Pro jistotu zkontrolovat, že zdrojem dat pro formulář je dotaz D-Firmy

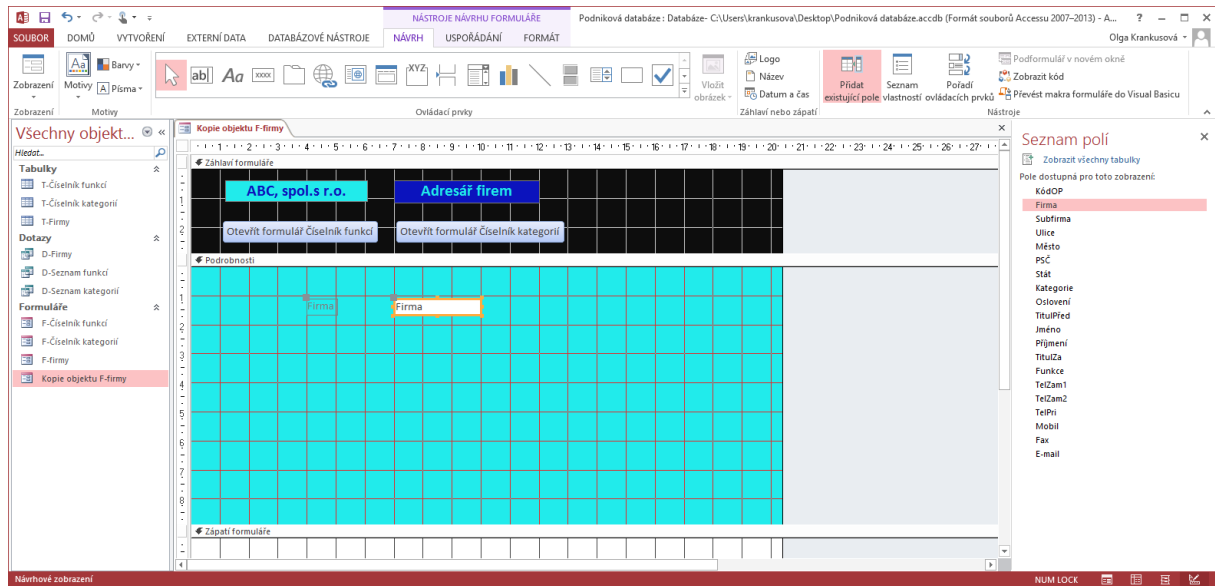

pak aktivovat na kartě Návrh ikonu Přidat existující pole

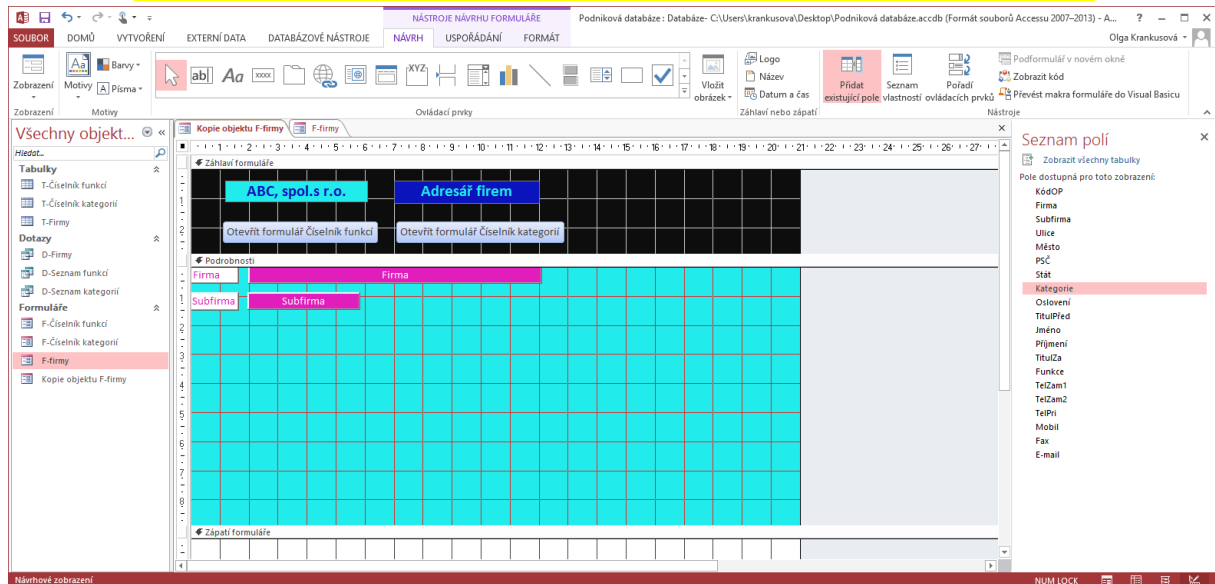

Potom pouze tažením myši ze Seznamu polí natáhnout pole do těla formuláře – tímto způsobem vytvoření bude i pole

Souhrnný příklad MS Access

Stejně tak tažením přidat pole Subfirma – srovnat, upravit velikost a barvy

23. pak vytvořte Pole se seznamem s názvem **Kategorie**, které bude nabízet při zápisu firmy výběr existujících kategorií, zapsaných v dotazu **D-Seznam kategorií**, zformátujte a rozmístěte podle následujícího vzoru

pozor – pole kategorie by tažením bylo pouze textové pole a ne pole se seznamem – proto se vytvoří přidáním nového ovládacího prvku – nečekaně Pole se seznamem – opět nám pomůže průvodce – v prvním kroku ponecháme možnost načíst data z jiné tabulky nebo dotazu

Průvodce polem se seznamem

Tento průvodce vytvoří pole se seznamem s hodnotami, ze kterých se dá vybírat. Jak chcete získat hodnoty do objektu pole se seznamem?

Hodnoty pro pole se seznamem získat z jiné tabulky nebo dotazu

Hodnoty zadá uživatel

Hodnoty pro pole se seznamem načíst z polí na formuláři (podle výběru se nastaví aktuální záznam formuláře)

Storno < Zpět Další > Dokončit

V druhém kroku se přepneme z tabulek na dotazy a vybereme odpovídající dotaz

Průvodce polem se seznamem

Ze které tabulky nebo dotazu se mají načíst hodnoty pro pole se seznamem?

Dotaz: D-Firmy
Dotaz: D-Seznam funkcí
Dotaz: D-Seznam kategorií

Zobrazit

Tabulky Dotazy Oboje

Storno < Zpět Další > Dokončit

Vybereme pole kategorie

Průvodce polem se seznamem

Která pole z tabulky D-Seznam kategorií obsahují hodnoty, které chcete zahrnout do ovládacího prvku pole se seznamem? Vybraná pole budou tvořit sloupce prvku pole se seznamem.

Dostupná pole: Vybraná pole:

ID	>	Kategorie
	>>	
	<	
	<<	

Řazení nebudeme provádět

Průvodce polem se seznamem

V jakém pořadí mají být seřazené položky v rozevíracím seznamu?

Záznamy můžete řadit vzestupně nebo sestupně, maximálně podle čtyř polí.

1	____	▼	Vzestupně
2	____	▼	Vzestupně
3	____	▼	Vzestupně
4	____	▼	Vzestupně

Zkontrolujeme načtená data

Průvodce polem se seznamem

Jakou šířku mají mít sloupce prvku pole se seznamem?

Šířku sloupce nastavíte přetažením pravého okraje na požadovanou šířku nebo poklikáním na pravý okraj záhlaví sloupce. Šířka se pak přizpůsobí automaticky.

Kategorie				
konkurence				
obchod				
Karamo				
instituce				
likvidace				
Mogul OS				
Org. Sem.				

Storno < Zpět Další > Dokončit

Pozor nejdůležitější úkol v posledním kroku – zajistit, že načtené hodnoty se propojí se správným polem v tabulce/dotazu!!!! – aby se neukázal obávaný text nevázaný prvek

Průvodce polem se seznamem

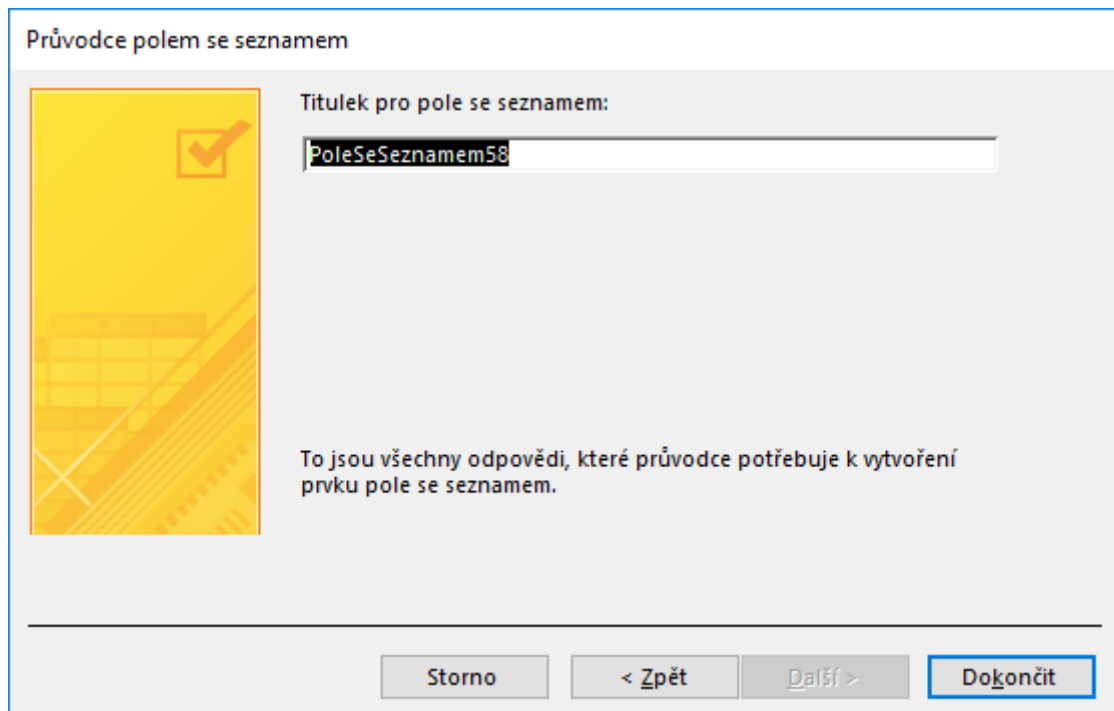
Aplikace Microsoft Access může hodnotu vybranou v ovládacím prvku pole se seznamem uložit do databáze nebo si ji zapamatovat pro pozdější využití při provedení určité úlohy. Co má aplikace Microsoft Access provést s hodnotou vybranou v ovládacím prvku pole se seznamem?

Zapamatovat si hodnotu pro pozdější použití

Uložit hodnotu do pole:

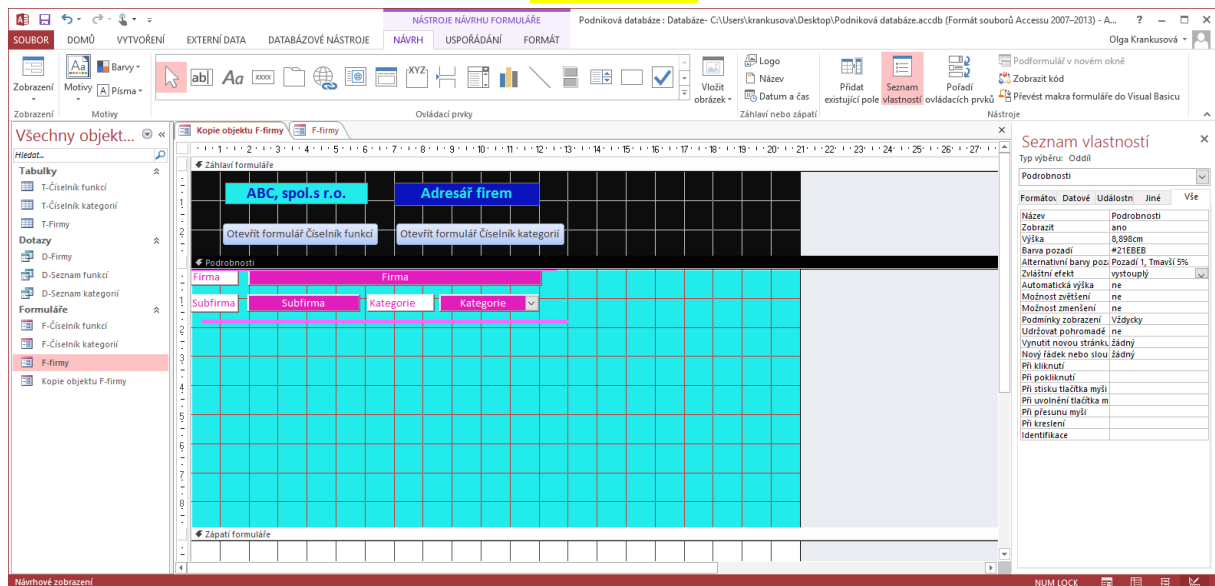
Storno < Zpět Další > Dokončit

V klidu dokončit průvodce – nahradíte text pole se seznamem popiskem Kategorie

24. pod těmito prvky vytvořte vodorovnou čáru, růžová barva, šířka okraje 4 body, zvláštní efekt plochý

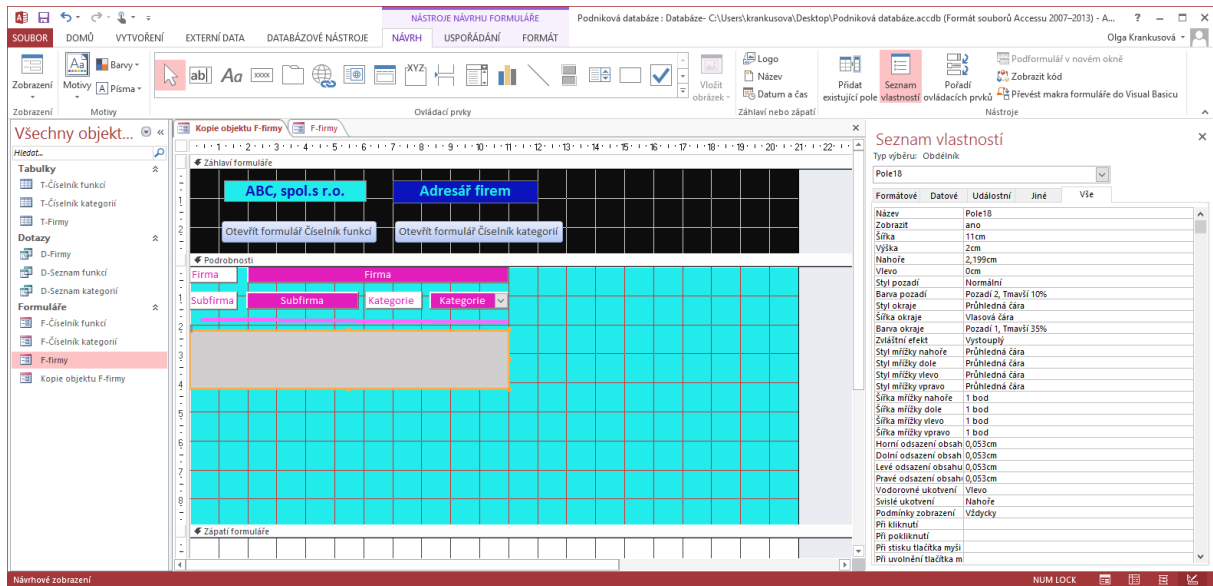
čáru naberte mezi ovládacími prvky, tažením myši nakreslete a vlastnosti doplňte vpravo ve **Vlastnostech**

25. pod čarou vytvořte obdélník, barva pozadí šedá, zvláštní efekt vystouplý, šířka 11 cm, výška 2 cm

obdélník naberte mezi ovládacími prvky, tažením myši nakreslete a vlastnosti doplňte vpravo ve **Vlastnostech**

Souhrnný příklad MS Access

26. do obdélníku vložte Pole se seznamem a zadejte hodnoty Ing., Mgr., Judr., PhDr., nazvěte ho **TitulPřed** a zformátujte podle vzoru, zvláštní efekt vmáčkmutý

pole **TitulPřed** by tažením bylo opět pouze textové pole a ne pole se seznamem – proto se vytvoří přidáním nového ovládacího prvku – nečekaně Pole se seznamem – opět nám pomůže průvodce – v prvním kroku upravíme možnost na hodnoty zadá uživatel

Průvodce polem se seznamem

Tento průvodce vytvoří pole se seznamem s hodnotami, ze kterých se dá vybírat. Jak chcete získat hodnoty do objektu pole se seznamem?

Hodnoty pro pole se seznamem získat z jiné tabulky nebo dotazu

Hodnoty zadá uživatel

Hodnoty pro pole se seznamem načíst z polí na formuláři (podle výběru se nastaví aktuální záznam formuláře)

Storno < Zpět **Další >** Dokončit

V druhém kroku zadáme hodnoty

Průvodce polem se seznamem

Jaké hodnoty chcete zobrazit v prvku pole se seznamem? Zadejte počet sloupců, které chcete v seznamu, a pak zadejte hodnoty, které mají být v každé buňce.

Šířku sloupce nastavíte přetažením pravého okraje na požadovanou šířku nebo poklikáním na pravý okraj záhlaví sloupce. Šířka se pak přizpůsobí automaticky.

Počet sloupců:

Sloupec1				
Ing.				
Mgr.				
Judr.				
*				

Pozor nejdůležitější úkol v posledním kroku – zajistit, že načtené hodnoty se propojí se správným polem v tabulce/dotazu!!!! – aby se neukázal obávaný text nevázaný prvek

Průvodce polem se seznamem

Aplikace Microsoft Access může hodnotu vybranou v ovládacím prvku pole se seznamem uložit do databáze nebo si ji zapamatovat pro pozdější využití při provedení určité úlohy. Co má aplikace Microsoft Access provést s hodnotou vybranou v ovládacím prvku pole se seznamem?

Zapamatovat si hodnotu pro pozdější použití
 Uložit hodnotu do pole:

V posledním kroku upravit popisek a dokončit průvodce, upravit polohu, velikost, barvy

Průvodce polem se seznamem

Titulek pro pole se seznamem:

Titul Před

To jsou všechny odpovědi, které průvodce potřebuje k vytvoření prvku pole se seznamem.

Storno < Zpět Další > Dokončit

27. do obdélníku vložte dvě textová pole s názvem **Jméno** a **Příjmení** a propojte je s odpovídajícími poli v dotazu **D-Firmy**, upravte formát a rozmístěte podle vzoru, zvláštní efekt vmáčknutý

opět pouze myší natáhnout ze seznamu existujících polí

28. do obdélníku vložte Pole se seznamem a zadejte hodnoty CSc., DrSc., nazvěte ho TitulZa a zformátujte podle vzoru, zvláštní efekt vmáčknutý

postup stejný jako u titulu před jménem

29. přepněte se do zobrazení datový list a zkontrolujte, zda seznamy správně fungují a výsledek porovnejte s náhledem v návrhovém zobrazení

ABC, spol. s r.o. Adresář firem

Otevřít F-Číselník funkcí Otevřít F-Číselník kategorií

Tělo

Firma Firma

Subfirma Subfirma Kategorie Kategorie

TitulPřed Jméno Příjmení TitulZa

TitulPřed Jméno Příjmení TitulZa

30. zkopírujte šedý obdélník pod sebe a vytvořte v něm tři textová pole, která se propojí s dotazem s poli Ulice, Město a PSČ, budou mít shodná jména, využijte kopírování pro usnadnění formátování

opět pouze myší natáhnout ze seznamu existujících polí

31. přepněte se do zobrazení datový list a zkontrolujte si výsledek

32. vedle dvou obdélníků vytvořte čtverec o velikosti 4,5 cm, pozadí šedé, zvláštní efekt vystouplý

33. ve čtverci vytvořte popisek s textem Telefon – fax

34. pod tento popisek vytvořte 4 textová pole propojená s poli v dotazu **D-Firmy** - TelZam1, TelZam2, Mobil, Fax – budou mít shodné názvy, zformátujte a rozmístěte podle vzoru

35. pomocí vytvořeného formuláře je možno zadat do databáze všechny firmy, v případě, že jsou již data zaznamenána v jiném objektu databáze, lze provést jejich export

36. provedeme export dat z tabulky **T-Firmy**, která je vytvořena v databázi **Export pro souhrnný příklad I.accdb**

37. při exportu bude vhodné, aby se původní tabulka bez dat touto tabulkou přepsala, přepisu ale brání vytvořené relace, proto proveďte nejprve jejich odstranění

38. po provedení exportu dat do tabulky **T-Firmy** se data zobrazí i v dotazu **D-Firmy** a formuláři **F-Firmy**, ověřte si správnost propojení objektů

39. vytvořte dotaz **D-Adresář**, který bude sloužit pro hromadnou korespondenci s partnery

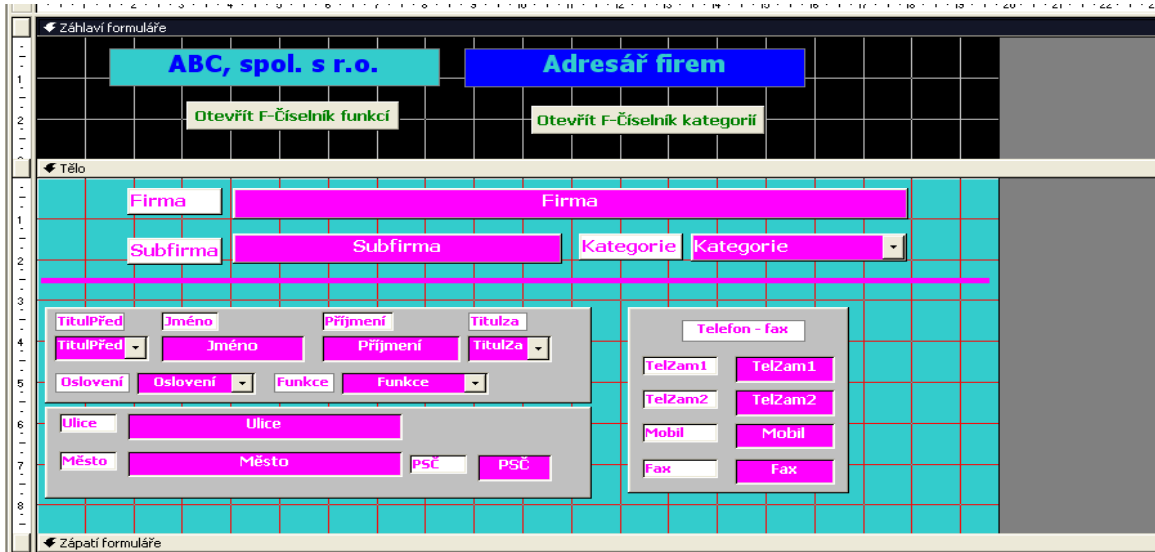
40. seřadte pole v pořadí – Firma, TitulPřed, Jméno, Příjmení, Ulice, Město, PSČ, zvolte vhodný zdroj dat a zkontrolujte si výsledek v zobrazení datový list

	Firma	TitulPřed	Jméno	Příjmení	Ulice	Město	PSČ
▶	VÍTKOVICE NASS s.r.o.	Ing.		Šrámek	Ruská 83	OSTRAVA-VÍTKOVICE	706 02
	VTÚO 070 BRNO	Mgr.	Eva	Jančová	Rybškova 2a - P. O. BO	BRNO	602 00
	ŽDAS a.s.	Ing.		Horký		ŽDÁR NAD SÁZAVOU	591 71
	ŽDAS a.s.	Ing.	Milan	Bodlák		ŽDÁR NAD SÁZAVOU	591 71
	ŽELEZÁRNÝ VESELÍ a.s.	Ing.	Ivan	Zika	Kollárova 1229	VESELÍ NAD MORAVOU	698 01
	ŽELEZÁRNÝ VESELÍ a.s.	Ing.		Škorňa	Kollárova 1229	VESELÍ NAD MORAVOU	698 12
	ŽELEZÁRNÝ VESELÍ a.s.	Ing.		Chaloupecký	Kollárova 1229	VESELÍ NAD MORAVOU	698 12
	ŽELEZÁRNÝ VESELÍ a.s.	Ing.	Oldřich	Gajdorus	Kollárova 1229	VESELÍ NAD MORAVOU	698 12
	ŽELEZÁRNÝ VESELÍ a.s.	Ing.		Smetka	Kollárova 1229	VESELÍ NAD MORAVOU	698 12
	ZEMĚDĚLSKÁ TECHNIKA a.s.	Ing.	František	Vilimovský	5. května 813	LOMNICE NAD POPELKOU	512 51
	ZETOR BRNO a.s.	Ing.		Eisnecker	Trnkova 111	BRNO-LÍŠEŇ	632 00
	ZETOR BRNO a.s.	Mgr.		Petrů	Trnkova 111	BRNO-LÍŠEŇ	632 00
	ZETOR BRNO a.s.	Ing.		Kašpar	Trnkova 111	BRNO-LÍŠEŇ	632 00
	ZEVETA s.r.o.	Ing.		Zemčík	Tovární 532	BOJKOVICE	687 71
	ZPS FRÉZOVACÍ NÁSTROJE a.s.	Ing.	Josef	Režný		ZLÍN	762 08
	ZTS	Ing.	Miroslav	Dominik		HRIŇOVÁ	962 05
	ZTS	Ing.	Jan	Vilhan		HRIŇOVÁ	962 05
	ŽDB a.s.	Ing.	Karel	Niemczyk	Bezučova 300	BOHUMÍN	735 93
	ZVU KOVÁRNA s.r.o.	Ing.	Miloslav	Harant	Pražská 322 - P. O. BC	HRADEC KRÁLOVÉ	501 01
	VÚOS PARDUBICE a.s.	Ing.		Krejsová		PARDUBICE-RYBITVÍ	532 18
	VÚOS PARDUBICE a.s.	Ing.	Lea	Jehličková		PARDUBICE-RYBITVÍ	532 18
	FALEX	Ing.	Štefan	Falt'an	Kuklovská 5	BRATISLAVA	841 04
	H.U.K. SERVICE s.r.o.	Ing.	Petr	Kebus	Barákova 455	JIČÍN	506 01
	CHEMKO	Ing.	Lubomír	Kolouch	Neradice 2269	UHERSKÝ BROD	688 01
	MORAVSKÉ CHEMICKÉ ZÁVODY a.s.	Ing.		Štěpán		OSTRAVA	709 03
	WEST ECCO s.r.o.	PHDr	Sergej	Arsejev	Poděbradova 16	MORAVSKÁ OSTRAVA	702 00
*							

41. vytvořte dotaz **D-Slovensko**, který zobrazí všechny informace o firmách, které mají sídlo na Slovensku, přepněte se do databázového zobrazení, zkontrolujte si výsledek

KódOF	Firma	Subfirma	Ulice	Město	PSČ	Stát	Kategorie	Osloví	TitulPř	Jméno	Příjmení	TitulZ	Funkce	TelZam1	TelZam2
▶ 982	ZTS	HRIŇOVSKÉ STROJÁRNE a.s.		HRIŇOVÁ	962 05	SR	zákazník	Pan	Ing.	Miroslav	Dominik				
983	ZTS	HRIŇOVSKÉ STROJÁRNE a.s.		HRIŇOVÁ	962 05	SR	zákazník	Pan	Ing.	Jan	Vilhan				
1094	FALEX		Kuklovská 5	BRATISLAVA	841 04	SR	Obchod	Pan	Ing.	Štefan	Falt'an				
* (číslo)															

42. vytvořte dotaz **D-Zákazník**, který zobrazí všechny informace o firmách, které mají v poli kategorie poznámku zákazník, pro kontrolu tento dotaz zobrazí 17 firem
43. otevřete formulář **F-Firmy** v návrhovém zobrazení a do prvního obdélníku, kde jsou prvky – TitulPřed, Jméno, Příjmení a TitulZa, vložte ještě dva prvky
- pole se seznamem s názvem Oslovení, data seznamu doplňte - pan, paní, slečna, Vážený pan, Vážená paní, Vážená slečna
 - pole se seznamem s názvem funkce, zdrojem dat tohoto seznamu bude dotaz **D-Seznam funkcí**
 - obě nová pole zformátujte a rozmístěte podle vzoru

44. ukončete práci s databází